

Mutluluk kapitalizmde değil'

56. Altın Portakal Uluslararası En İyi Film Ödülü'nün yönetmeni Joe Odagiri ile kapitalizmin yıkıcı etkisi, gidişatla ilgili umutları ve sinema sevdası üzerine konuştuk...

Facebook'ta paylaş

WhatsApp

E-posta

Esin Küçüktepepınar

03 Kasım 2019 Pazar, 23:23

"Tüketim toplumunun bir parçası olmak çok yıpratıcı, karşı çıkmamız gerek" diyor Japonya'nın star oyuncusu Joe Odagiri. Bu kez kamera arkasına geçtiği "Zaman Her şeyi Siler" filmiyle 56. Altın Portakal Film festivali'nin Uluslararası yarışmasında en iyi film ödülünü kazanmasından önce güneşli bir Antalya gününde buluştuk. Bu yıl Venedik'te açtığı filmi 150 yıl öncesinin bir köyündeki yaşlı kayıkçının asude yaşamı, ansızın ortaya çıkan genç bir kız ve yeni yapılan bir köprü üzerinden "modernleşme" döneminde kaybolan değerlerin altını usulca çiziyor. Odagiri ile kapitalizmin yıkıcı etkisi, gidişatla ilgili umutları ve sinema sevdası üzerine konuştuk.

- Japonya'da müthiş bir hayran kitleniz var ve star oyuncularından birisiniz, sinemada 20 yılın ardından kamera arkasına geçme kararını nasıl verdiniz?

Aslında en başından bu yana yönetmen olmak istiyordum ve bunun eğitimini almak için New York'a gittim. Ama itiraf edeyim, okulun kayıt memurunun yanlış yapmasıyla kendimi oyunculuk bölümünde buldum ve kendimi akışa kapıttım. Kamera önünde olmaktan, kendimi keşfetmekten mutlu oldum elbette ama bir zaman sonra kendinizle hesaplaşmaya ve bu dünyada kalan zamanınızda ne yapmak istediğinizle yüzleşiyorsunuz, bu da benim için bir film yönetmekti.

- Pop kültürün "isyankâr" figürü olarak gençlerin idolüsünüz aynı zamanda. Dolayısıyla geniş bir kanvas ve asude bir ritimle kaybolan değerler üzerine bir film sizden beklenecek son şey olabilir. Şaşırın çok oldu mu?

Biliyorum, herkes "modern" alemin derdini hızla anlatmak peşinde ve benden de beklentiler bu yönde olabilir. Ama ben klasik sinemanın, Ozu gibi üstatların hayranıyım. Hızı anlatmak için yavaşlamanız gerekebilir. Kameranın sürekli sallanarak telaşı anlatması bana göre değil. Sabit duran, geniş bir çerçevenin içerisinde hayatın ritmini yakalamak bana daha ilginç geliyor.

- Burada müthiş bir görüntü yönetmeni olan Christopher Doyle devreye giriyor. Özellikle "Aşk Zamanı" gibi Wong Kar-wai ile yaptığı filmlerindeki şahane atmosferler kadar kameranın farklı açı denemeleriyle de hatırlıyoruz. İşbirliğiniz nasıldı?

Eski dostumdur. Zaten arada yazdıklarımı okurdu ve bu filmi yapmam için de beni o gayrete getirdi. Usta bir kameraman olmasına rağmen hiç ego savaşı olmadı, "yüzde yüz hizmetindeyim" diyerek düşüncelerimi ve senaryomu görüntüye aktarmak için müthiş bir duygu birliğine girdi, inanılmaz bir yaratıcı süreç oldu.

- Film, Meiji döneminde yani feodal Japon toplumunun "Batılılaşması" sürecinde bir köyde geçiyor. Şimdilerde Japonya gibi gelişmiş, geleneklerine bağlı görünen "modern" toplumda neyin eksikliği çekiliyor size?

Üzellikle bu dönemi anlatmamın nedeni eskiye methiye değil ama sahip olduklarımızdan nasıl da vazgeçtiğimizi hatırlatmak. Şu anda dünyaya hâkim olan kapitalizmle ilgili ciddi bir huzursuzluğum ve şüphelerim var. Hepimiz farkındayız ki kapitalizm işbirlikçi değil rekabetçi toplumlar yarattı. İhtiyacımız olan şeyler üzerine değil, tüketim çarkına uygun olacak şekilde hayatlar yaşıyoruz. Hayatla ilgili gerçek tutkuları ve gerekli şeyleri unutmamız gibi, artık her şey zaman ve para olarak ölçülüyor. İnsani değerlerin hiçbir ilgisi yok yaşananlara bakılırsa.

- Üstelik kapitalizmin bütün sorumluluğu bizim üzerimize yıkması ve "çalış, senin de olur" hülyasıyla oyalaması da ayrı bir zalimlik değil mi?

Tabii ki tatminsizliğimizi kendimizde aramamız söylenince daha da eziliyoruz. Bu da beni çok yıprattı açıkçası. Önünüzü görememek huzursuz ediyor insanı. Ben de yaşadığım hayatla ilgili benzer rahatsızlıklarımın farkına vardım. Kültür ve geleneklerin unutulduğu bir dünyada elbette doğayı da tahrip ediyoruz, değerli olanı da gözden çıkarıyoruz. Böyle bir ortamda mutlu olmak mümkün mü?

- Filmde de gerçek huzuru, şeytanlarımızı, kendimizle hesaplaşmayı anlatıyorsunuz. Gelecekte umutlu musunuz?

Çelişkili duygularım var bu konuda. Çok değerli şeyleri yok ettik, etmeye de devam ediyoruz. Umutlu olmak iyi geliyor kuşkusuz ama bir de bizi sarmalayan gerçek dünya var. Bu filmde de kayıkçı karakteri üzerinden gerçek mutluluğu ve huzuru anlamaya çalıştım.

- Kayıkçı demişken oyuncu kadronuz da şahane, bir aktör olmanız oyuncularla çalışmanızı kolaylaştırdı mı?

Elbette çok yararı oldu. Bir oyuncu olarak kamera önünde yaşanan tereddüt ve endişeleri de biliyorum. Ama öylesine ustalarla çalıştım ki, illa da yönlendirmem gerekmedi. Oyuncu yönetimi ve senaryo yazım aşaması en sevdiğim şeyler sinemada. Ama çekim olayını yani seti o kadar sevmiyorum, geriyor beni. Müzik ve ses de kuşkusuz çok önemli ve uğraşması müthiş zevkli.